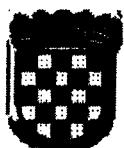

148-4/08-148

15.1.08

ŽUPANIJSKI SUD
U OSIJEKU
PRIMLJENO
DNE: _____

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO U OSIJEKU
BROJ: K-DO-38/2007.

23 - ROK.

Osijek, 14. siječnja 2008.

ZB/AL

ŽUPANIJSKOM SUDU U

OSIJEKU

Na temelju članka 42. stavak 5. u vezi sa člankom 203. stavak 2. podižem

OPTUŽNICU

protiv:

1-okr.. JOVANA REBRAČE, sina Ilije i Draginje rođene Tarbuk, rođenog 11. svibnja 1955., u Tenji, sa posljednjim poznatim prebivalištem u Tenji, Ul. Vjekoslava Hengla 49, Srbina, državljanina RH i Republike Srbije, ostali podaci nepoznati, nalazi se u bijegu na nepoznatoj adresi,

2-okr. BOŽE VIDAKOVIĆA, zv. Božo ustaša i Božo trafikant, sina Nikole i Jelke rođene Novaković, rođenog 23. kolovoza 1948. u Tenji, sa posljednjim poznatim prebivalištem u Tenji, Ul. Matije Vlačića 43b, Srbina, drž. RH i republike Srbije, vozača, ostali podaci nepoznati, nalazi se u bijegu na nepoznatoj adresi,

3-okr. MILANA MACAKANJE, sina Dušana i Sofije, rođenog 1. ožujka 1947. u Tenji, sa posljednjim poznatim prebivalištem u Tenji, Dravska 21, Srbin, drž. RH i Republike ~~Srbije~~, ostali podaci nepoznati, nalazi se u bijegu na adresi Naselje „Haj-Nehaj.. u Sutomoru, Republika Crna Gora.

4-okr. BRANKA GRKOVIĆA, zv. Grk, sina Miloša i Danice rođene Milićević, rođeno 1. svibnja 1956. godine u Tenji, sa posljednjim poznatim prebivalištem u Tenji, Ul. Miroslava Kneže 15a, Srbina, drž. RH i Republike Srbije poništjena, ostali podaci nepoznati, nalazi se u bijegu na adresi Čenej, Žarka Zrenjanina 45, Republika Srbija.

5-okr.- BOŠKA SURLE, sina Nikole i Save rođene Miljuš, rođenog 30. lipnja 1945. godine u Kijanima, Općina Gračac, prebiva u Tenji, Ul. Dravska 15, Srbin, drž. RH, umirovljenika, ostali podaci nepoznati, nema podataka o osuđivanosti nalazi se u pritvoru Županijskog suda u Osijeku od 15. svibnja 2007. godine.

6-okr.. ŽARKA ĆUBRILA, sina Dane i Anke rođene Obradović, rođenog 18. studenoga 1950. godine u Osijeku, prebiva u Ostrovu, Kolodarska 11, Općina Markušica, Srbina, drž. RH, građevinskog tehničara, ostali podaci nepoznati, nalazi se u bijegu na nepoznatoj adresi.

da su:

1.-okr. Jovan Rebrača, 2.okr. Božo Vidaković, 3.-okr. Milan Macakanje, 4.-okr. Branko Grković, 5.-okr. Boško Surla, 6.-okr. Žarko Ćubrilo

1) u razdoblju od mjeseca srpnja do sudenog 1991. godine, na području općine Tenje, 1-okr. Jovan Rebrača kao komandant Staba teritorijalne obrane za mjesto Tenja, 2-okr. Božo Vidaković i 6-okr. Žarko Ćubrilo kao članovi Štaba, 4-okr. Branko Grković kao komandir Stanice milicije Tenja, 5-okr. Boško Surla kao pomoćnik komandira Stanice milicije Tenja te 3-okr. Milan Macakanja kao pripadnik Teritorijalne obrane, zajedno sa Milom Jajićem, komandirom Civilne zaštite, u tijeku oružane pobune srpskog stanovništva protiv ustavnopravnog poretku Republike Hrvatske, nakon što je Teritorijalna obrana Tenje uz pomoć Jugoslavenske narodne armije okupirala područje mesta Tenja, te sa oformljenom milicijom preuzeila vlast nad tim područjem, protivno odredbi članka 4. stavak 1. i 2. točka a. i g. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. godine o zaštiti žrtava nemedunarodnih oružanih sukoba (Protokol II), ostvarujući zajedničku odluku da se u

odnosu na sve pripadnike nesrpskog stanovništva na okupiranom području Tenje primjenjuju svi oblici nasilja, postupali protivno odredbama konvencije, pa su tako:

1-okr-Jovan Rebrača, 2.-okr Božo Vidaković

a) u razdoblju od srpnja do kraja studenog 1991. godine, u Tenji, u kući Perice Čosića u Ul. Branka Radičevića, 1-okr. Jovan Rebrača naredio 2-okr. Božo Vidaković da sa pripadnicima TO bez razloga i osnove, samo zbog toga što su bili pripadnici nesrpskog stanovništva, zatvara i ubija civile, što je 2.-okr. Božo Vidaković i učinio zatvorivši u kuću Mariju i Marka Kneževića, Mandu Banović, Franju Fučeka, Nedjeljka, Elizabetu i Andriju Gotovca, pri čemu je u tijeku zarobljavanja i odvođenja 2.-okr. Božo Vidaković iz njihovih kuća oduzimao sve vrednije predmete i za sebe prisvajao njihove nekretnine, a u tijeku zatočeništva odvodio zatočenike na prisilne rade, a zatim neutvrđenog dana u mjesecu studenom 1991. godine sve zatočene, uz pomoć neutvrđenog pripadnika teritorijalne obrane, kombi vozilom odvezao na predio zvani «Betin dvor» u blizini Tenje, te ih nakon fizičkog zlostavljanja ubio iz vatrenog oružja,

dakle, 1-okr. Jovan Rebrača kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba naredio da se prema civilnom stanovništvu nečovječno postupa i da se civilno stanovništvo ubija, a 2.-okr. Božo Vidaković kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba prema civilnom stanovništvu nečovječno postupao, prinuđivao ga na prisilan rad i ubijao,

1.okr. Jovan Rebrača, 2.-okr Božo Vidaković, 3.-okr.Milan Macakanja, 5 okr Boško Surla, 6.-okr Žarko Čubrilo

b) u razdoblju od mjeseca srpnja do kraja studenog 1991. godine u Tenji, u zatvoru u tadašnjoj kino dvorani „Partizan“, koji je bio u nadležnosti milicije Tenje , 1.-okr. Jovan Rebrača naredio 2.-okr. Božo Vidakoviću da sa pripadnicima TO bez razloga i osnove, samo zbog toga što su bili pripadnici nesrpskog stanovništva, zatvara i ubija civile, što je 2.-okr. Božo Vidaković sa pripadnicima TO i učinio, zatvorivši u kino dvorani Ivana Valentića, Mariju Cerenko, Anu Horvat, Katicu Kiš, Peru Mamić, Josipa Medveda, Josipa i Evicu Penić, Josipa Prodanovića, Vladimira Valentića i Franju Burča, nakon čega su neutvrđenog dana tijekom mjeseca studenog 1991. 2.-okr Božo Vidaković ,3.-okr.Milan Macakanja, 6.-okr Žarko Čubrilo te dvojica pripadnika TO zatvorenike uz pomoć 5.-okr Boška Surle i drugih pripadnika milicije ukrcali u kamion, pri čemu je 5.-okr. Boško Surla osobno dovodio zatočenike i predavao ih 3.-okr. Milanu Macakanji i pripadnicima TO, kojom prilikom ih je u tijeku ukrcavanja u kamion 3.-okr. Milan Macakanja udarao palicom, posebno Josipa Penića i Anu Horvat, te ih sukladno zapovjedi odvezli u pravcu stočnog groblje u blizini Bobote, gdje ih je 6.-okr. Žarko Čubrilo sve ubio iz vatrenog oružja,

dakle, 1.-okr. Jovan Rebrača kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba naredio da se prema civilnom stanovništvu nečovječno postupa i da se civilno stanovništvo ubija, a 2.-okr. Božo Vidaković, 3.-okr.Milan Macakanja, 5.-okr Boško Surla, 6.-okr. Žarko Čubrilo kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba prema civilnom stanovništvu nečovječno postupali i civilno stanovništvo ubijali,

1.-okr. Jovan Rebrača, 4.-okr. Branko Grković, 5.-okr. Boško Surla

c) u razdoblju od mjeseca srpnja do kraja studenog 1991. godine u Tenji, u zatvoru u tadašnjoj kino dvorani «Partizan», koji je bio u nadležnosti tadašnje milicije Tenja, 1.-okr. Jovan Rebrača naredio 2.-okr. Božo Vidaković da sa pripadnicima TO bez razloga i osnove, samo zbog toga što su bili pripadnici nesrpskog stanovništva, zatvara i ubija civile, što je 2.-okr. Božo Vidaković sa pripadnicima TO i učinio te u kino dvoranu zatvorio Matu Nađa, Zorana Bertanjolija te obitelj Vuko, gdje su ih 4.-okr. Branko Grković i 5.-okr. Boško Surla bez zakonske osnove i razloga držali u zatvoru te su u tijeku zatočeništva Mato Nad i Zoran Bertanjoli psihički zlostavljeni prisiljavanjem da pasu travu u dvorištu zatvora, svakodnevno fizički tučeni od djelatnika milicije, te stanovnika mjesta Tenja kojima su pripadnici milicije dozvoljavali da u dvorištu zatvora zatočenike tuku pripremljenim gumenim crijevima, a u tijeku njihovog zatočeništva osobno je 4.-okr Branko Grković fizički palicom izudarao Zorana Bertanjolija, a zatim su neutvrđenog dana tijekom mjeseca studenog 1991. godine u dvorištu zatvora u cilju likvidacije pripadnici milicije inscenirali pokušaj bijega Mate Nađa, pa je po djelatnicima tadašnje milicije Nađ Mato bio i ubijen,

d) točno neutvrđenog dana u mjesecu listopadu 1991. u Tenji nakon što su postrojbe Teritorijalne obrane Tenje zajedno sa Jugoslavenskom armijom okupirale farmu Orlovnjak, 1.-okr. Jovan Rebrača naredio da se u prostor stare škole gdje je bio zatvor pod nadležnošću milicije Tenja dovedu i zatoče stanovnici farme civilni Ivka i Mato Krajina, Drago Balog te Rozalija Varga, te su ih 4.-okr. Branko Grković i 5.-okr. Boško Surla bez zakonske osnove i razloga držali u zatvoru, gdje su ih pripadnici tadašnje milicije među kojima je bio i 5.-okr. Boško Surla fizički zlostavljeni udarajući ih rukama, nogama i puškama po tijelu,

dakle, 1.-okr. Jovan Rebrača kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba naredio da se prema civilnom stanovništvu nečovječno postupa i da se civilno stanovništvo ubija te 4.-okr. Branko Grković, 5.-okr Boško Surla kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba prema civilnom stanovništvu nečovječno postupali,

1.okr.Jovan Rebrača, 2.okr. Božo Vidaković, 4.okr Branko Grković, 5.okr. Boško Surla

2) u razdoblju od 7. srpnja do mjeseca listopada 1991 godine, na području Tenje, 1.-okr. Jovan Rebrača kao komandant Štaba teritorijalne obrane za mjesto Tenja, 2.-okr. Božo Vidaković kao član Štaba, 4.-okr. Branko Grković kao komandir Stanice milicije Tenja i 5.-okr. Boško Surla kao pomoćnik komandira Stanice milicije Tenja, u tijeku oružane pobune srpskog stanovništva protiv ustavnopravnog poretku Republike Hrvatske, nakon što je u mjestu Tenja i na farmi Orlovnjak zarobljeno više pripadnika pričuvnog sastava MUP-a RH te ZNG, protivno odredbi članka 3. stavak 1. točka 1a. i d. Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 2. kolovoza 1949:

a) dana 7. srpnja 1991. godine, u Tenji, nakon što je zarobljen pripadnik pričuvnog sastava MUP RH Đuro Kiš te doveden u Štab TO Tenje, 1-okr. Jovan Rebrača naredio da ga se ubije, pa je u skladu s takovom naredbom 2-okr. Božo Vidaković zajedno s još jednim pripadnikom teritorijalne obrane odveo Đuru Kiša iz zgrade Štaba te ga fizički zlostavlja slomivši mu lijevu nadlakticu, a zatim ga ubio iz automatske puške,

dakle, 1-okr. Jovan Rebrača kršeći pravila međunarodnog prava naredio da se ratni zarobljenik ubije, a 2-okr. Božo Vidaković kršeći pravila međunarodnog prava ratnog zarobljenika ubio,

b) točno neutvrđenog dana tijekom mjeseca listopada 1991. godine, u Tenji, nakon što su na farmi Orlovnjak zarobljeni pripadnici Zbora narodne garde Ivica Lovrić, Franjo Ciraki, Miroslav Varga i Ivan Vadlja te dovedeni u zatvor koji se nalazio u prostorijama Osnovne škole u Tenji, a koji je bio u nadležnosti milicije Tenje, 1-okr. Jovan Rebrača, naredio pripadnicima milicije da se zarobljeni pripadnici ZNG zlostavlju i ubiju, pa su 4-okr. Branko Grković i 5-okr. Boško Surla provodeći takvu naredbu naredili tadašnjim pripadnicima milicije i teritorijalne obrane da zarobljene pripadnike ZNG fizički zlostavlju u prostorijama zatvora, što su pripadnici milicije, zajedno sa pripadnicima drugih paravojnih postrojbi i činili, a zatim su Ivica Lovrić, Franjo Ciraki, Miroslav Varga i Ivan Vadlja prema njihovoj naredbi pojedinačno od strane pripadnika milicije odvođeni iz zatvora i ubijani na do sada nepoznatom mjestu, te se i sada nalaze na popisu nestalih osoba,

dakle, 1-okr.. Jovan Rebrača kršeći pravila međunarodnog prava naredio da se ratne zarobljenike ubije, 4-okr. Branko Grković i 5-okr. Boško Surla kršeći pravila međunarodnog prava naredili da se prema ratnim zarobljenicima nečovječno postupa i da se ubiju,

pa da su time počinili kaznena djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava:

1-okr. Jovan Rebrača,

- djelima pod točkom 1a) do 1d) kazneno djelo- ratni zločina protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po članku 120. stavak 1. OKZ RH, te

- djelima pod točkama 2a) i 2b) kazneno djelo – ratni zločin protiv ratnih zarobljenika opisano i kažnjivo o članku 122. stavak 1. OKZ RH,

2-okr. Božo Vidaković

- djelima pod točkom 1a) i 1b) kazneno djelo – ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po članku 120. stavak 1. OKZ RH, te

- djelom pod točkom 2a) kazneno djelo – ratni zločin protiv ratnih zarobljenika, opisano i kažnjivo po članku 122. stavak 1. OKZ RH,

3-okr. Milan Macakanja

- djelom pod točkom 1b) kazneno djelo - ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po članku 120. stavak 1. OKZ RH,

4-okr. Branko Grković

- djelima pod točkom 1c) i 1d) kazneno djelo- ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po članku 120. stavak 1. OKZ RH, te

- djelom pod točkom 2b) kazneno djelo – ratni zločin protiv ratnih zarobljenika, opisano i kažnjivo po članku 122. stavak 1. OKZ RH,

5-okr. Boško Surla

- djelima pod točkom 1c) i 1d) kazneno djelo -ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po članku 120. stavak 1. OKZ RH, te

- djelom pod točkom 2b) kazneno djelo – ratni zločin protiv ratnih zarobljenika, opisano i kažnjivo po članku 122. stavak 1. OKZ RH, te

6-okr. Žarko Čubrilo

- djelom opisanim pod točkom 1b) kazneno djelo - ratni zločin protiv civilnog stanovništva, opisano i kažnjivo po članku 120. stavak 1. OKZ RH.

STOGA PREDLAŽEM:

1) da se pred Županijskim sudom u Osijeku zakaže i održi glavna javna rasprava,

2) da se na glavnu raspravu pozovu i ispituju: 1-okr. Jovan Rebrača sa posljednjim prebivalištem u Tenji, Vjekoslava Hengla 49, 2-okr, Božo Vidaković sa posljednjim prebivalištem u Tenji, Ul. Matije Vlačića 43b, 3-okr. Milan Macakanja sa posljednjim poznatim prebivalištem u Tenji, Dravska 21, 4- okr. Branko Grković sa posljednjim poznatim prebivalištem u Tenji, Miroslava Krleže 15a, 5-okr. Boško Surla iz Tenje, Ul. Dravska a15, trenutno se nalazi u pritvora Zatvora u Osijeku, 6-okr. Žarko Čubrilo sa posljednjim poznatim prebivalištem u Ostrovu, Kolodvorska 11, oštećenici- svjedoci Ivka Trajković iz Tenje, V. Hengla 12, Marica Salaj iz Tenja, V. Hengla 56, Stjepan Horvat iz Tenja, V. Hengla 56 B, Romana Kuhač iz Tenja, V. Hengla 70 a, Renata Galj iz Osijeka, Prolaz J. Leovića 11, Vera Perković iz Osijeka, Trg b. Jelačića 16, Julijana Prodanović iz Osijeka, Hrvatske Republike 19 g, Žvonko Penić iz Tenje, Orljavска 16, Miroslav Penić iz Tenje, Zagrebačka 9, Marija Medvedić iz Male Branjevine bb, Jasmina Bartolović iz Male Branjevine bb, Kata Pejaković iz Čepina, Sunjska 41, Oliver Kiš iz Tenje, Drinska 42 Vlado Valentić iz Tenje, V. Hengla 22, Dragica Valentić iz Tenje, V. Hengla 22, Josip Valentić iz Tenje, Cetinska 2, Katica Milas iz Osijeka, Opatijska 66, Lucija Valentić iz Tenje, Tome

Matić 1, Petar Banović iz Tenje, Hanibala Lucića 18, Slavko Knežević iz Sarvaša, V. Celestina 5, Kata Knežević iz Tenja, V. Mačeka 77, Ivan Gotovac iz Tenja, V. Mačeka 135, Katarina Cerenko iz Osijeka, Školska 2, Lidija Šram iz Osijeka, Šandora Petefija 25, Zdenko Matić iz Tenja, V. Hengla 1a, Mirko Krešo iz Tenja, M. Vlačića 43a, Stanislava Krešo iz Tenja, M. Vlačića 43a, Ana Bertanjoli iz Tenja, M. Krleže 92, Katica Vuković iz Tenja, Osječka 59, Ivica Valentić iz Osijeka, Unska 8, Darko Valentić iz Tenja, V. Hengla 23, Dario Valentić iz Tenja, V. Hengla 23, Stevica Bartolović iz Antunovca, Školska 90, Andrija Mudri iz Tenja, I. L. Ribara 41, Drago Balog iz Antunovca, F. Tuđmana 45, Jelka Ermenić iz Antunovca, Josipin dvor 12, Marko Šmidžer iz Tenja, Osječka 172, Marta Miterko iz Tenja, V. Mačeka 8, Mate Krajina iz Ivanovca, Hrvatskih branitelja 37, Jozo Knežević iz Osijeka, Rokova 55, Ljubica Baćić iz Tenja, M. Vlačića 95a, Manda Vadlja iz Antunovca, A. Starčevića 65, Ivana Vadlja iz Antunovca, A. Starčevića 65, Ružica Mičić iz Antunovca, Bana Jelačića 22, Eva Ciraki iz Antunovca, N. Š. Zrinskog 15, Varga Rozalija iz Ivanovca, Hrvatskih branitelja 25, Zdenko Valentić iz Dalja, Hrvatske Republike 121, Ilija Lovrić iz Osijeka, Reisnerova 65, Željko Kišasondi iz Hrastina Š. Petefija 102, Mile Misić iz Antunovca, Kolodvorska 24b, Iva Krajina iz Ivanovca, Hrvatskih branitelja 37 svjedoci Zdravko Golek iz Tenja, Tome Matića 10, Vukašinović Čedomir iz Tenja, A. Kovačića 8, Tina Golek iz Osijeka, Hrvatske Republike 19c, Đoko Bekić iz Tenja, A. Kovačića 20, Slavko Šuša iz Tenja, A. Kovačića 16, Simo Bekić iz Tenja, A. Kovačića 20a, Branislav Knežević iz Tenja, V. Mačeka 112 Nikola Vitanović iz Tenja, fra. Grge Martića 8, Lazar Barvalac iz Bobote, Kljajićeva 13, Milena Gajdašević iz Tenja, Branka Radičevića 81, Lazar Radišić iz Tenja, Orljavска 38, Ilija Tintor iz Silaša, Ul. 1. maja 9, Filip Dragičević iz Silaša, Smiljanićeva 30, Stanko Karajica iz Tenja, A. Martića 7, Branko Rebrača iz Tenja, A. Kovačića 3, Željko Brnjevarac iz Tenja, A. Kovačića 1a, Bogdan Ugrica iz Tenja, Čepinska 13, Miljević Denis iz Tenje, Sv. Ane 8, Nikola Mijatović iz Tenja, V. Nazora 20, Božo Čalić iz Tenja, Hanibala Lučića 4, Pajo Bugarski iz Tenja, Sv. Ane 66, Branko Stjepanović iz Tenje Tome Matića 29 B, Lazar Radišić iz Tenje Orljavска 38

3) da se na glavnoj raspravi izvrši uvid i pročitaju iz spisa br. Kio-I-75/07: uvjerenje na ime Đuro Kiš MUP-a RH, Policijske uprave osječko-baranjske od 5. ožujka 1998. godine (list 11), potvrda na ime Đuro Kiš MUP RH od 8. svibnja 2006. (list 12), fotodokumentacija ekshumacije od 25. veljače 1998. godine (list 20-39), fotografija zatočenih osoba u zatvoru u Tenji (list 57-59), preslik kartona potpisa MUP RH na ime Mara Cerenko (list 61), potvrda na ime Marije Cerenko Opće bolnice Osijek od 19. srpnja 1991. (list 62), zapisnik o ekshumaciji od 23. veljače 1998. (list 70-110), zapisnik o ispitivanju svjedoka Branka Stjepanovića (list 118-121), zapisnik o ispitivanju svjedoka Branka Rebrače (list 122-124), zapisnik o ispitivanju svjedoka Željka Brnjevarac (list 125-127), zapisnik o ispitivanju svjedoka Lazara Radišića (list 128-130), preslik redne liste dužnosti za Stanicu milicije Tenja u tijeku mjeseca listopada 1991. godine (list 131-146), preslik naloga za pretragu stana i drugih prostorija Županijskog suda u Osijeku od 16. svibnja 2007. godine (list 147), potvrde o privremenom oduzimanju predmeta broj 145325 i 145326 (list 148-149), zapisnik o pretrazi stana i drugih prostorija na ime 5.-okr. Boška Surle (list 150-151), rješenje na ime 5.-okr. Surla Boško, Republike Srpske Krajine od 17. lipnja 1992. godine (list 152), rješenje na ime 5.-okr. Surla Boško Republike Srpske Krajine od 29. lipnja 1993. godine (list 153), rješenje Republike Srpske Krajine na ime 5.-okr. Surla Boško od 1. lipnja 1992. godine (list 154), rješenje na ime 5.-okr. Surla Boško Republike Srpske Krajine od 29. lipnja 1993. godine (list 155), rješenje Republike Srpske Krajine na ime 5.-okr. Surla Boško od 24. svibnja 1994. godine (list 156), rješenje Republike Srpske Krajine na ime 5.-okr. Surla Boško od 7. lipnja 1994. godine (list 157), zapisnik o primopredaji Stanice milicije od 25. svibnja 1994. godine (list 158-159), nalog istražnog centra Županijskog suda u Rijeci od 16. svibnja 2007. godine

(list 160), zapisnik o sekciji pokojnog Mate Nađ (list 161-163), izvješće o uhićenju i dovođenju na ime 5.-okr. Boška Surla od 15. svibnja 2007. godine (list 194-195), zapisnik o ispitivanju 5-okr. Surla Boška od 16. svibnja 2007. (list 197), rješenje o zadržavanju 5-okr. Surla Boška (list 198-200), zapisnik o ispitivanju 5-okr. Boška Surle od 17. svibnja 2007. (list 206), rješenje o određivanju pritvora za 1-okr. Jovana Rebraču, 2-okr. Božu Vidakovića i 3-okr. Milana Macakanju (list 212-214), rješenje o određivanju pritvora za 4-okr. Branka Grkovića i 5-okr. Boška Surlu (list 221-222), zapisnik o ispitivanju okrivljenika Boška Surle od 28. svibnja 2007. godine (list 242-244), izvod iz kaznene evidencije za 1-okr. Jovana Rebraču (list 254), izvod iz kaznene evidencije za 5-okr. Boška Surlu (list 255), izvod iz kaznene evidencije za 3-or. Milana Macakanju (list 256), izvod iz kaznene evidencije za 4-okr. Branka Grkovića (list 257), izvod iz kaznene evidencije za 2-okr. Božu Vidakovića (list 263), zapisnik o ispitivanju svjedoka Ivke Trajković (list 266), anonimno pismo i dokumentaciju u posjedu Ivke Trajković (list 272-279), zapisnik o ispitivanju svjedoka Marice Salaj iz Tenja, V. Hengla 56 (list 280), zapisnik o ispitivanju svjedoka Stjepana Horvata iz Tenja, V. Hengla 56b (list 281), zapisnik o ispitivanju svjedoka Romane Kuha (list 282), zapisnik o ispitivanju svjedoka Renate Gal (list 283), zapisnik o ispitivanju svjedoka Vere Perković (list 284-286), zapisnik o ispitivanju svjedoka Julijane Prodanović (list 287), zapisnik o ispitivanju svjedoka Zvonka Penića (list 282), zapisnik o ispitivanju svjedoka Miroslava Penića (list 289), zapisnik o ispitivanju svjedoka Marije Medved (list 290), zapisnik o ispitivanju svjedoka Jasminke Bartolović (list 291), zapisnik o ispitivanju svjedoka Olivera Kiš (list 304), zapisnik o ispitivanju svjedoka Kate Pejaković (list 310), zapisnik o ispitivanju svjedoka Vlade Valentić (list 311), zapisnik o ispitivanju svjedoka Dragice Valentić (list 312), zapisnik o ispitivanju svjedoka Josipa Valentića (list 314), zapisnik o ispitivanju svjedoka Katice Milas (list 314), zapisnik o ispitivanju svjedoka Lucije Valentić (list 315), zapisnik o ispitivanju svjedoka Petra Banovića (list 316), zapisnik o ispitivanju svjedoka Slavka Kneževića (list 317), zapisnik o ispitivanju svjedoka Kate Knežević (list 318), zapisnik o ispitivanju svjedoka Ivana Gotovac (list 319), zapisnik o ispitivanju svjedoka Katarine Cerenko (list 320-321), zapisnik o ispitivanju svjedoka Lidiye Šram (list 322), zapisnik o ispitivanju svjedoka Zdravka Goleka (list 323), zapisnik o ispitivanju svjedoka Vukašinović Čedomira (list 324), zapisnik o ispitivanju svjedoka Tine Golek (list 325-326), zapisnik o ispitivanju svjedoka Đoke Bekić (list 327-328), zapisnik o ispitivanju svjedoka Slavka Šuša (list 329), zapisnik o ispitivanju svjedoka Sime Bekića (list 330), zapisnik o ispitivanju svjedoka Branislava Kneževića, od 13. srpnja 2007. godine (list 331), nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke o ozljedama oštećenika (list 332-335), zapisnik o obdukciji tijela pok. Đure Kiš (list 336-338), zapisnik o obdukciji tijela Franje Fuček (list 342-344), zapisnik o obdukciji tijela pok. Mande Banović (list 345-347), zapisnik o obdukciji tijela pok. Mare Knežević (list 348-350), zapisnik o obdukciji tijela pok. Marka Kneževića (list 351-353), zapisnik o obdukciji tijela pok. Andrije Gotovac (list 354-355), zapisnik o obdukciji tijela pok. Elizabete Gotovac (list 356-358), zapisnik o obdukciji tijela pok. Nedeljka Gotovac (list 359-361), zapisnik o obdukciji tijela pok. Mate Nađ (list 362-363), rješenje o produljenju pritvora za 5-okr. Boška Surla od 13. kolovoza 2007. godine (list 368-369), preslik zapisnika o ispitivanju svjedoka Joze Kneževića pred Općinskim sudom u Makarskoj (list 399-402), preslik anonimnog pisma (list 403-404), preslik zapisnika o saslušanju svjedoka Matić Zdenka pred Okružnim sudom u Osijeku od 22. ožujka 1993. godine (list 405-406), zapisnik o saslušanju svjedoka Ivice Valentića od 13. travnja 1993. godine (list 407-408), zapisnik o glavnoj raspravi od 5. svibnja 1994. u spisu br. K-61/93 Županijskog suda u Osijeku (list 413-418), preslik zapisnika o glavnoj raspravi od 19. listopada 1994. godine Županijskog suda u Osijeku (list 419-428), preslik zapisnika glavne rasprave od 8. veljače 1995. pred Županijskim sudom u Osijeku (429-438), preslik zapisnika glavne rasprave od 11. svibnja 1995. održanoj pred Županijskim sudom u Osijeku (list 439-446), zapisnik o ispitivanju svjedoka Zdenka Matića (list 448-449), podatak o prebivalištu 3-

okr. Milana Macakanja na području Republike Crne Gore (list 450), zapisnik o ispitivanju svjedoka Mirka Krešo (list 465-466), zapisnik o ispitivanju svjedoka Stanislave Krešo (list 467-468), zapisnik o ispitivanju svjedoka Ane Bertanjoli (list 469), zapisnik o ispitivanju svjedoka Katice Vuković (list 470), zapisnik o ispitivanju svjedoka Ivice Valentić (list 471-472), zapisnik o ispitivanju svjedoka Draka Valentić (list 473), zapisnik o ispitivanju svjedoka Daria Valentić (list 474), zapisnik o ispitivanju svjedoka Stevice Bartolović (list 475), zapisnik o ispitivanju svjedoka Bogdana Ugrice (list 476), zapisnik o ispitivanju svjedoka Miljević Denisa (list 477), zapisnik o ispitivanju svjedoka Andrije Mudri (list 478), zapisnik o ispitivanju svjedoka Drage Baloga (list 479), zapisnik o ispitivanju svjedoka Branislava Kneževića od 28. rujna 2007. (list 480-481), zapisnik o ispitivanju svjedoka Jelke Ermenić (list 484), zapisnik o ispitivanju svjedoka Marka Šmidera (list 485-486), zapisnik o ispitivanju okrivljenika Boška Surla od 5. listopada 2007. (list 492-493), službena zabilješka od 9. listopada 2007. godine kojom je utvrđena činjenica smrti svjedoka Petra Štefanac, Rade Davidović, Dragana Magdića, Mile Rendulića, Zorana Bertanjoli i Josipa Piplice (list 495), podatak o državljanstvu Republike Hrvatske za Jovana Rebraču, Božu Vidakovića i Milana Macakanju (list 497), zapisnik o ispitivanju svjedoka Marte Miterko (list 505-506), zapisnik o ispitivanju svjedoka Mate Krajina (list 506-507), zapisnik o ispitivanju svjedoka Jozе Kneževića (list 508), zapisnik o ispitivanju svjedoka Ljubice Bačić (list 509-510), zapisnik o ispitivanju svjedoka Nikole Milijatovića (list 511), rješenje o posebnom načinu ispitivanja svjedoka pod pseudonimom «Kurir» (list 513-514), zapisnik o ispitivanju svjedoka pod pseudonimom «Kurir» (list 520-521), potvrda o obustavi potrage za Perom Mamić od 7. listopada 1993. godine sačinjena od Republike Srpske Krajine, Sekretarijata unutrašnjih poslova Vukovar (lit 542), potvrde Sekretarijata unutrašnjih poslova Stanice milicije Tenja od 9. srpnja 1996. godine na ime 4.-okr. Branko Grković, zapisnik o ispitivanju okrivljenika Boška Surle od 16. studenog 2007. godine (list 570-571), zapisnik o ispitivanju svjedoka Mande Vatlja (list 574), zapisnik o ispitivanju svjedoka Ivane Vatlja (list 575), zapisnik o ispitivanju svjedoka Ružice Mičić (list 576), zapisnik o ispitivanju svjedoka Eve Ciraki (list 577), zapisnik o ispitivanju svjedoka Varga Rozalije (list 578-579), zapisnik o ispitivanju svjedoka Bože Čalića (list 580), zapisnik o ispitivanju svjedoka Zdenka Valentića (list 581), zapisnik o ispitivanju svjedoka Ilije Lovrića (list 582), zapisnik o ispitivanju svjedoka Željka Kišasondi (list 583), zapisnik o ispitivanju svjedoka Mile Mišića (list 584), zapisnik o ispitivanju svjedoka Ive Krajina (list 585-586), zapisnik o ispitivanju svjedoka Paje Bugarski (list 587-588), preslik dokumentacije svjedoka Paje Bugarski o utvrđivanju smrti osoba na području Tenje (list 617-623),

- iz spisa broj Kir-436/06: skicu mesta ekshumacije tijela Marije Knežević i dr. (list 52-58), zapisnik o ispitivanju svjedoka Nikole Vitanovića (list 85-86), zapisnik o ispitivanju svjedoka Lazara Barvalac (list 87), zapisnik o ispitivanju svjedoka Milene Gajdašević (list 88), zapisnik o ispitivanju svjedoka Lazara Radišića (list 89-90), zapisnik o ispitivanju svjedoka Ilije Tintora (list 91-92), zapisnik o ispitivanju svjedoka Pilipa Dragičevića (list 93), zapisnik o ispitivanju svjedoka Stanka Karajice (list 97-98),

iz spisa br. Kir-475/07: zapisnik o ispitivanju svjedoka Branka Rebrače (list 51-52), zapisnik ispitivanju svjedoka Željka Brnjevarac (LIST 53-54),

4) da se u odnosu na 5-okr. Boška Surlu temeljem članka 102. stavak 1. točka 4. Zakona o kaznenom postupku p r i t v o r produži.

O b r a z l o ž e n j e

Policjska uprava osječko-baranjska, Sektor kriminalističke policije podnijela je kaznenu prijavu protiv 1-okr. Jovana Rebrače, 2-okr. Bože Vidakovića, 3-okr. Milana Macakanja, 4-okr. Branka Grkovića, 5-okr. Boška Surle i 6-okr. Žarka Čubrila zbog kaznenih djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavak 1. OKZ RH, te ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. stavak 1. OKZ RH, a počinjenih na štetu Marije i Marka Kneževića, Mande Banović, Franje Fuček, Nedjeljka Gotovac, Elizabete i Andrije Gotovac, Ivana Valentića, Marije Cerenko, Ane Horvat, Katice Kiš, Pere Mamić, Josipa Medveda, Josipa i Evice Penić, Josipa Prodanovića, Vladimira Valentića, Franje Burča, Mate Nađa, Đure Kiša, Ivica Lovrića, Franje Ciraki, Miroslava Varga i Ivana Vatlja.

Zbog postojanja osnovane sumnje da bi okrivljenici bili počinitelji kaznenih djela koja im se stavljuju na teret prijavama bio je istražnom succu Županijskog suda u Osijeku podnijet istražni zahtjev, te zahtjevi za proširenje istrage.

U tijeku istrage ispitani su 5-okr. Boško Surla, dok se 1-okr. Jovan Rebrača, 2-okr. Bože Vidaković, 3-okr. Milan Macakanja, 4-okr. Branko Grković i 6-okr. Žarko Čubrilo nalaze u bijegu na nepoznatoj adresi na području Republike Srbije odnosno Crne Gore.

U tijeku istrage ispitani su kao svjedoci Ivka Trajković, Marica Salaj, Stjepan Horvat, Romana Kuha, Vera Perković, Julijana Prodanović, Zvonko Penjić, Miroslav Penjić, Marija Medved, Jasmina Bartolović, Oliver Kiš, Kata Pejaković, Vlado Valentić, Dragica Valentić, Josip Valentić, Katica Milas, Lucija Valentić, Petar Banović, Slavko Knežević, Kata Knežević, Ivan Gotovac, Katarina Cerenko, Lidija Šram, Zdravko Golek, Vukašinović Čedomir, Tina Golek, Đoko Bekić, Slavko Šuša, Simo Bekić, Branislav Knežević, Zdenko Matić, Mirko Krešo, Stanislava Krešo, Ana Bertanjoli, Kata Valentić, Ivica Valentić, Darko Valentić, Stevica Bartolović, Bogdan Ugrica, Miljević Denis, Andrija Mudri, Drago Balog, Jelka Ermenić, Marko Šmider, Marta Miterko, Mato Krajina, Jozo Knežević, Ljubica Bačić, Nikola Mijatović, Manda Vatlja, Ivana Vatlja, Ružica Mičić, Eva Ciraki, Vatlja Rozalija, Božo Čalić, Ilija Lovrić, Željko Kišasondi, Mile Mišić, Iva Krajina, Pajo Bugarski, Nikola Vitanović, Lazar Barvalać, Milena Gajdašević, Lazar Radišić, Ilija Tintor, Filip Dragičević, Stanko Karajica, Željko Brnjevarac, Branko Rebrača, te je pribavljen nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke o ozljedama oštećenika, a koji su ekshumirani na području «Betinog dvora» u blizini Tenje.

U svojoj obrani pred istražnim succem 5-okr. Boško Surla negira počinjenje kaznenih djela koja mu se stavljuju na teret izrekom ove optužnice. Okr. Boško Surla u tijeku istrage iskazivao je u svoju obranu dana 28. svibnja 2007.- godine, 5. listopada 2007. godine, te 16. studenog 2007. godine.

U svojoj obrani pred istražnim succem dana 28. svibnja 2007. godine okr. Surla Boško navodi da je bio prisilno mobiliziran u Teritorijalnu obranu Tenje nakon što je došlo do pobune srpskog stanovništva na tom području. U prvo vrijeme je bio na položajima u Zagrebačkoj ulici i tu je proveo od 8. do 17. srpnja 1991. godine kada je po zapovjedi Jovana Rebrače otišao u miliciju. Zapovjednik stanice milicije bio je 4-okr. Branko Grković.

Okr. Boško Surla navodi da nije imao nikakvo rješenje za zamjenika zapovjednika iako su ga tadašnji pripadnici milicije zvali zamjenikom, po njegovom mišljenju zbog toga što je bio najstariji među njima i što je imao radno iskustvo u SUP-u Osijek. Navodi da nije imao

nikakve zapovjedne odgovornosti te u svojoj obrani opisuje dalnja zaduženja u okviru tadašnje milicije do raspoređivanja na mjesto zamjenika zapovjednika u Vukovaru 29. lipnja 1993. godine.

Okr. navodi da je u neposrednoj blizini tadašnje stanice milicije u Tenji bila kino dvorana. Stanica milicije nalazila se u zgradi dječijeg vrtića, a kroz istu kapiju ulazilo se u prostor u kojem je smještena kino dvorana i dječiji vrtić. Okrivljenik navodi da mu je poznato da je u zgradici kina jedno vrijeme bio zatvor, ali tvrdi da pripadnici tadašnje milicije nisu imali nikakve nadležnosti u odnosu na zatvor. Zatvor su osiguravali pripadnici teritorijalne obrane. Okr. Boško Surla navodi da je ponekad viđao ljude koji su bili zatvarani u taj zatvor jer su povremeno izvođeni iz zatvora u dvorište te je tako jednom prigodom prepoznao Matu Božičevića koji je bio matičar u Tenji.

Okr. Boško Surla navodi da nikada u zatvoru nije vidio Ivana Valentića, Mariju Cerenko, Anu Horvat, Katicu Kiš, Peru Mamić, Josipa Medveda, Josipa i Evicu Penić, Josipa Prodanovića, Vladimira Valentića, Franjui Burča i Matu Nađa, te da ih uopće i ne poznaje osim Josipa Medveda koji je bio poštar u Tenji.

U ovoj svojoj obrani 5.-okr. Boško Surla poriče da je bilo kada prisustvovao ispitivanju ovih osoba u zatvoru odnosno da ih je ispitivao ili psihički ili fizički zlostavljao, jer nad zatvorenicima nije imao nikakvih nadležnosti, a da li su to radili drugi pripadnici milicije nije mu poznato. Ne zna da je netko od pripadnika milicije pucao u osobu koja je bježala iz zatvora odnosno nema nikakvih saznanja o tome da bi netko od tih zatvorenika bio ubijen od strane pripadnika Stanice milicije Tenja.

Okr. Boško Surla navodi da nikada nije vidio 3-okr. Milana Macakanju da dolazi u zatvor i odvodi neke ljude. Također navodi da je sa 3-okr. bio u lošim odnosima i s njim uopće nije kontaktirao jer je on za njega bio kriminalac a okrivljenik je cijeli svoj radni vijek proveo kao policajac.

U nastavku obrane od 28 svibnja 2007. god. 5.-okr. negira da ima saznanja o ubojstvu Steve Bačića, te da nije u tom razdoblju od mjeseca srpnja do konca mjeseca studenog 1991. godine formalno i zvanično na temelju pisanog rješenja bio zamjenik 4.-okr. Branka Grkovića koji je bio zapovjednik te stanice milicije, niti mu je to Branko Grković, rekao. Okrivljenik u svojoj obrani ponovo ističe da pripadnici tadašnje stanice milicije nisu imali nikakve ovlasti prema zatvorenicima u kino dvorani «Partizan» što znači da ih nisu mogli ispitivati ili poduzimati bilo kakve radnje prema njima.

U svojoj obrani pred istražnim sucem od 5. listopada 2007. godine okrivljenik navodi da je na čelu Štaba teritorijalne obrane bio 1-okr. Jovan Rebrača, te u svojoj obrani iznosi imena svih članova štaba teritorijalne obrane za mjesto Tenja. Također u svojoj obrani navodi tko je bio zapovjednik civilne zaštite imenujući Milu Jajića, te navodi osobe koje su bile u civilnoj zaštiti. Također u svojoj obrani iznosi imena osoba koje su bile u tadašnjoj miliciji.

U svojoj obrani okrivljenik navodi da je kao pripadnik stanice milicije bio u holu osnovne škole gdje je prebačena stanica milicije iz dječijeg vrtića, da je u tom prostoru vidio osobe koje su bile zatvorene u pritvoru koji je bio tu smješten. Međutim okrivljenik tvrdi da nikoga od tih osoba nije ispitivao, odnosno s tim pritvorenim osobama nije imao nikakve veze.

U odnosu na osobe koje su dovedene u pritvor nakon osvajanja pustare Orlovnjak navod da je vidio da su sa farme Orlovnjak dovedene neke osobe, ali da sa tim osobama nije imao doticaja jer to nije bio policijski posao.

U svojoj obrani pred istražnim sucem od 16. studenog 2007. godine okrivljenik navodi da nije imao formalne ovlasti zamjenika zapovjednika policijske postaje odnosno 4-okr. Branka Grkovića, ali je na jednom sastanku u štabu TO bio umjesto Branka Grkovića jer je on tada bio odsutan i na tom sastanku je dobio zadatak da osigurava žetvu, odnosno da milicija osigurava žetvu koliko se sjeća u mjesecu srpnju 1991. godine. Prije njegovog formalnog postavljenja za pomoćnika komandira stanice milicije Tenja 1993. godine, nitko nije formalno bio raspoređen na to mjesto.

U svojoj obrani, a vezano za zarobljavanje pripadnika ZNG sa farme Orlovnjak i civila sa iste farme okrivljenik navodi da te osobe nikada nije video odnosno ako su bile u zatvoru može reći da ih je video iza rešetaka i da nije znao o kojim osobama se radi.

Nakon što je okrivljeniku tijekom obrane predviđeno da se u spisu nalazi radna lista za mjesec listopad 1991. godine gdje je on određen ili naveden kao pomoćnik komandira Stanice milicije navodi da su to interne liste koje su sastavljali po nalogu Slavka Babića i Milana Gašparovića i da se tim listama utvrđivala lista posla na kojima će netko raditi od pripadnika tadašnje milicije. Okrivljenik u svojoj obrani navodi da ne zna što znače skraćenice «SM», «SD», «RS» i «RKD», a koliko se sjeća oznaka «RKD» je značila rad na kaznenim djelima.

Obrana 5-okr. Surla Boška je neistinita i smišljena u cilju izbjegavanja kaznene odgovornosti.

Iz obrana koje je pred istražnim sucem okrivljenik iznosio proizlazi da je on mijenjao svoju obranu ovisno o činjenicama koje su utvrđivane u tijeku istrage nastojeći prikazati da djelatnici policije nisu imali nikakve nadležnosti na području mjesta Tenja, odnosno da on nije imao ovlaštenja i ovlasti. Istovremeno sam navodi da je određen za djelatnika Stanice milicije Tenja, zbog toga što je bio iskusni djelatnik policije u SUP-u Osijek, da su ga svi zvali zamjenikom zapovjednika milicijske stanice Tenja, da je u odsutnosti zapovjednika 4-krivljenika Branka Grkovića išao na sastanke u štab teritorijalne obrane, te kao osoba koja je prisilno dovedena na rad u Stanicu milicije Tenja izuzetno dobro zna koje osobe su bili članovi štaba teritorijalne obrane, a on nije išao na sastanke u štab, tko su pripadnici civilne zaštite odnosno zna sve djelatnike tadašnje milicije.

Suprotno obrani okrivljenika Boška Surle su iskazi svjedoka koji su ispitani u tijeku istrage.

Ispitan u svojstvu svjedoka Branko Rebrača navodi da je bio pripadnikom tzv. TO Tenja, te da je bio raspoređen kao stražar u zatvoru koji se nalazio kraj mjesne dvorane u čijoj blizini je bila i stanica milicije.

Svjedok u svom iskazu navodi da je bio nazočan kada je ubijen Mato Nađ, kojeg je poznavao kao stanovnika Tenje. U to vrijeme Mato Nađ zajedno sa Franjom Bertanjoli i Andrijom Mudrim bio je u zatvoru. Negdje oko 02,00 sata ujutro Mato Nađ je tražio da ide obaviti malu nuždu, a otvorio mu je djelatnik policije zv. «Mika Čedo Pjevač». Ta osoba je u ruci držala policijsku palicu pa kada se Mato Nađ počeo vraćati prema vratima zatvora uočio je «Miku Čedu Pjevača» sa palicom pa je zbog straha počeo bježati. Tada su prisutni pripadnici milicije koji su stajali ispred obližnje postaje zapucali u njegovom pravcu te je on

na mjestu ubijen. Od prisutnih pripadnika tadašnje milicije sjeća se da su bili Miroslav Momčilović i Darko Radivoj zv. «Gurgula», te Aco Bukvić, kao i veći broj djelatnika milicije koju on nije poznavao jer su došli kao nekakvo pojačanje iz Borova. Među pripadnicima milicije bio je i Boško Surla, a zapovjednik je bio Branko Grković. U sastavu tadašnje milicije bili su uglavnom stanovnici Tenje, koji su i ranije bili pripadnici bivše milicije u Osijeku.

Svjedok navodi da su pripadnici teritorijalne obrane bili raspoređeni kao čuvari oko zatvora, ali nisu imali nikakve ovlasti u odnosu na zatvorene osobe, nego su oni bili u nadležnosti tadašnje milicije.

Svjedok Željko Brnjevarac u svom iskazu također navodi da je bio pripadnik teritorijalne obrane, da je bio raspoređen kao stražar na osiguranju zatvora koji se prvih desetak dana nalazio u Ul. Brnka Radičevića u kući Steve Kukića, a potom je premješten u mjesno kino dvoranu. U neposrednoj blizini kino dvorane bila je i tadašnja stanica milicije u kojoj je zapovjednik bio Branko Grković. Prema onome što je on čuo njegov zamjenik je bio Boško Surla. Vidio je kada je u dvorištu zatvora ubijen Mato Nađ od strane tadašnjih djelatnika milicije, ali nije mogao vidjeti točno tko ga je ubio.

Ispitan kao svjedok Lazar Radišić u svom iskazu navodi da je bio pripadnik teritorijalne obrane Tenja, a zbog nesposobnosti za vojnu službu bio je raspoređen u vozni park. Svjedok navodi da je u krugu voznog parka od više ljudi čuo da je uhićen Đuro Kiš i da ga dovodi Božo Vidaković zv. Božo ustaša ili Zlatni zub. Uočio je prilikom prolaska pored njega da je Đuro Kiš bio gol do pojasa a ruke su mu bile vezane bodljikavom žicom. Zajedno sa Božom Vidakovićem Đuru Kiša je vodila još jedna muška osoba koja je po njegovom viđenju imala pištolj, ali ne zna da li je imala pušku. Dok su prolazili više osoba je dobacivalo Boži «Kud ćeš s njim, kud ga vodiš», a on je odgovarao «idem da mu presudim». Otišli su oko 100 – 150 metara dalje i ušli u prostor između tadašnje ambulante, današnjeg dječjeg vrtića i kina sale i on ne zna što se tamo događalo. Dva dana kasnije šef voznog parka Nikola Brocić mu je zapovjedio da zajedno sa Milanom Macakanjom koji je također radio u voznom parku pokupi mrtvo tijelo Đure Kiša i jedne osobe po prezimenu Golek. Macakanja je dovezao kombi te su zajedno utovarili tijela Đure Kiša i Goleka te su tijela odvezli i ostavili u dvorištu kuće majke Đure Kiša.

Oko 15 od 20 dana nakon ovog događaja ponovo je bio u krugu voznog parka koji se nalazi u blizini štaba teritorijalne obrane kada je došao 3.okr.Milan Macakanja kamionom marke «Zastava» s kabinom crvene boje i ceradom žute boje. Kamion je parkirao ispred sadašnjeg vrtića, a tu je bila smještena ondašnja milicija. Ne zna o čemu je Macakanja razgovarao sa tamošnjim milicajcima od kojih se sjeća Boška Surle i Pere tzv. «Cino» za kojeg misli da s preziva Gajdašević, ali nije siguran, ali zna da su ti milicajci ubrzo iz jedne prostorije ispred kino dvorane gdje su bili tri do četiri dana zatočeni doveli stariji bračni par Penić, imena se ne sjeća, osobu koju zna po nadimku «Medo poštar», Anu Horvat, mladića sa Orlovnjaka, te su ih počeli utjerivati u kamion. Milan Macakanja je postavio jednu stolicu iza zadnjeg dijela kamiona na koju su se te osobe penjale i potom ulazile u kamion, a Milan Macakanja ih je tom prilikom tukao policijskim pendrekom.

On je prigovorio Macakanji zbog takovog ponašanja, ali mu je Macakanja zaprijetio da se ne miješa jer će i njega ubiti, ako ga bude ometao. Kada je pitao Macakanju kuda ih vodio on je odgovorio da to nije njegova briga. Svjedok navodi da su sjeća da je Ani Horvat Macakanja prilikom ulaska u kamion osim što ju je više puta udario pendrekom po ledima i

stražnjici rekao da će joj on presuditi što je njen sin oženio njegovu kćer. Nakon toga Macakanja se sa kamionom udaljio u pravcu centra sela i skrenuo lijevo u pravcu Silaša.

Nakon nekoliko dana u isti prostor ispred kino dvorane dovedeni su još neki ljudi. Sjeća se da su među njima bili bračni par Vuko iz Tenje, a osim njih dovedene su još dvije ili tri osobe. On je bio zadužen da im donosi hranu. Ove osobe su odvedene na razmjenu u Zagrebačku ulicu u Tenji, a zamijenjeni su za nekog Arkanovog čovjeka.

Svjedok navod da je nakon zarobljavanja Đuro Kiš odveden u komandu teritorijalne obrane gdje je zapovjednik bio Jovan Rebrača koji se u to vrijeme tamo i nalazio, a nakon toga je Božo Vidaković iz prostorije komande izveo Đuru Kiša golog do pojasa, sa bodljikavom žicom vezanim rukama i odveo ga do mjesta gdje je likvidiran. Prilikom tog odvođenja Đure Kiša iz prostora komande teritorijalne obrane do mjesta likvidacije Božo Vidaković je prisutnima među kojima je bio i on rekao da Đuru Kiša vodi da mu presudi. On je znao da će Božo Vidaković ubiti Đuru Kiša jer mu je od ranije bilo poznato da je 2-okriviljenik Božo Vidaković zadužen od komande TO i njenog zapovjednika Jovana Rebrače za likvidaciju Hrvata u Tenji. Svjestok navodi da je on bio u voznom parku smještenom neposredno uz komandu teritorijalne obrane i dobivao je puno informacija o onome što se događa na sastancima kod njih, pa je tako čuo i ovu informaciju. Svjestok inače navodi da je po naravi radoznao pa se o mnogo čemu raspitivao i došao do niza saznanja. Svjestok navodi da je čuo da je Božo Vidaković prije toga likvidirao bračni par Knežević, Andriju Gotovca i druge osobe. Dok je Božo Vidaković zajedno s još jednom osobom sprovodio Đuru Kiša do mjesta likvidacije tu je bilo prisutno najmanje desetak osoba.

Saslušana kao svjestok Milena Gajdašević navodi da se sjeća da su u ljeto 1991. godine u kuću koja se nalazi preko puta njene kuće, vlasništvo Perice Čosića jednog dana dovedeni Mara i Marko Knežević, Franjo Fućek, Manda Banović te Nediljko, Elizabeta i Andrija Gotovac, svi stanovnici Tenje. Ove osobe su iz njoj nepoznatih razloga tamo dovedene a ona se nije usuđivala njih pitati zbog čega. Primjetila je da se ove osobe nisu smjele udaljavati iz dvorišta i kuće jer ih ona nikada nije vidjela da su izlazili na ulicu. Jedan dan te osobe su odvezene iz ove kuće, odvezene su sa jednim kombijem. Naime, jedan dan je ona otišla kod susjeda koja stanuje tri kuće dalje od njene, te je za njom ubrzo došao njen pokojni suprug i rekao da Božo Vidakovića negdje bijelim kombijem odvozi te njihove susjede pa je ona došla do ulične kapije da vidi što se događa. Vidjela je da se pred kućom Perice Čosića nalazi parkiran bijeli kombi u kojem je sjedila njoj nepoznata osoba, a pored kombija je stajao 2-okriviljenik Božo Vidaković prateći ulazak tih njenih susjeda u kombi. Nakon toga su se udaljili. Ona je mislila da ih ponovo odvode na obavljanje nekih radova, međutim primjetila je da se ove osobe toga dana navečer nisu vratile u kuću Pere Čosića pa se ona čudila kuda su ih odveli.

Ispitan kao svjestok Ilija Tintor u svom iskazu navodi da je 1991. godine kao stanovnik Silaša bio pripadnik TO u svom mjestu i kao takav dolazio je na straže. U ljeto 1991. godine čuo je da su u Silaš kamionom dovezeni nekakvi zarobljenici pa je od kuće došao do mjesne škole u kojoj je bio smješten štab TO i uočio jedan kamion marke «Zastava» sa narandžasto-žutom ceradom, dok se boje kabine ne sjeća. Pogledao je u tovarni prostor kamiona i video da se tamo nalazi 5 – 7 osoba ali ih nije brojao niti ih je posebno zagledao, jer je iz kamiona jako zaudaralo na mokraću i fekalije. Stigao je jedino prepoznati čovjeka koji je prije rata bio poštari u Tenji, ali mu je zaboravio ime. Od ljudi koji su bili uz kamion saznao je da je na kamionu i Macakanjina prija, odnosno punica njegovoga sina. Ljudi iz kamiona su molili da im se da vode, pa je on pronašao jednu praznu bocu i natočio vodu i sakrio ispod jakne, ali kada se približio kamionu jedan od prisutnih dragovoljaca sa Ozrena je odmah repetirao

pušku i zaprijetio mu da se ne približava kamionu. U jednom trenutku iz zgrade škole izašli su Milan Macakanja, kojeg poznaje od ranije kao stanovnika Tenje koji je vozio kamion za neku tvrtku, te Božo Vidaković, zv. «Ustaša» i Branislav Knežević. Zna da su obojica iz Tenje, s tim da je Knežević ranije bio zaposlenik u tvrtki «LIO» Osijek i vozio je taj kamion marke «Zastava» koji je početkom rata ostao kod njega. Svjedok navodi da su Macakanja, Vidaković i Knežević bili naoružani automatskim puškama. Macakanja i Vidaković puške su držali u rukama, a Knežević je svoju držao u kabini kamiona. Nakon što su se njih trojica ponovno vratila u školu u jednom trenutku je iz kamiona iskočio čovjek kojega je on znao kao poštara iz Tenje, ali ga je jedan Jovo čije prezime ne zna, ali zna da je prije rata živio u Osijeku i njegov prijatelj po imenu Živko uhvatili i žicom su mu vezali ruke te ga ponovno ubacili u kamion. Prije toga su ga tako tukli nogama po cijelom tijelu da je on pomislio da će ga ubiti. On je nakon toga otisao kući, a kasnije je svjedok čuo da je kamion zajedno sa zarobljenicima kad je pao mrak odvezen prvo do jedne šume u blizini nogometnog igrališta, a nakon toga u pravcu Bobote. Pričalo se po Silašu da su zarobljenici iz kamiona ubijeni. U nastavku svog iskaza okrivljeni navodi da je u ljetu 1991. godine zajedno sa Filipom Dragičevićem, Milanom i Simom Penićem, te pokojnim Slavkom Manojlovićem dobio zapovijed da u Čelijama pokopaju sve ljudske i životinjske leševe. U nastavku svog iskaza svjedok opisuje okolnosti zakapanja osoba u Čelijama.

Svjedok Filip Dragičević u svom iskazu navodi da je stanovnik mjesta Silaša, da je jednog dana u ljetu 1991. godine naišao bicikлом kroz centar sela i da je tamo u dvorištu osnovne škole uočio parkirani kamion. Na kamionu su bile neke osobe koje su tražile vodu, ali je Milan Macakanja ili Božo Vidaković zaprijetio da će ubiti svakoga tko ustašama pokuša dati čistu vodu te da im mogu dati samo toplu ili slanu vodu. Macakanja i Božo Vidaković su bili naoružani automatskim puškama. Vidio je da je situacija ozbiljna pa je otisao s tog mjesta ali je prije svog odlaska čuo a neki ženski glas zapomaže iz kamiona i traži vodu. Kasnije je čuo da je kamion odvezen iz Silaša u pravcu Bobote ali nema saznanja o tome što se s tim ljudima desilo.

Ispitan kao svjedok Stanko Karajica opisuje okolnosti odvoženja osoba iz zatvora u blizini Stanice milicije Krajina u Tenji. Svjedok navodi da su civili ulazili u vozilo Milana Macakanja a u blizini tog vozila stajali su neki pripadnici Milicije Krajine, ali se točno ne sjeća tko je to bio. Uočio je da je Milan Macakanja prilikom ulaska u kombi vozilo policijskim pendrekom udarao Anušku Horvat, inače njegovu «priju» budući su im djeca bila u braku.

Ispitan kao svjedok Branko Stjepanović u svom iskazu navodi da je do 23. lipnja 1991. godine bio djelatnik tadašnjeg sekretarijata unutrašnjih poslova u Osijeku. Nakon toga je kao stanovnik Tenje bio primoran ostati u Tenji, te s priključio Miliciji Krajine i radio u Tenji. Zapovjednik tzv. Stanice milicije Tenja bio je njegov bivši kolega iz SUP-a Osijek Branko Grković, a njegov zamjenik je bio tadašnji djelatnik SUP-a Osijek Boško Surla.

U svom iskazu svjedok opisuje okolnosti pod kojima je zapovjednik stanice milicije Branko Grković djelatnicima milicije među kojima je bi i Boško Surla prepričavao okolnosti pod kojima je Darko Radivoj iz puške ubio Stevu Bačića. Svjedok navodi da u vezi ovog ubojstva prema njegovim saznanjima nije obavljen očeviđ niti je to ubojstvo bilo evidentirano.

Svjedok Branko Stjepanović također navodi da je bio nazočan kada je Darko Radivoj iz puške ubio jednog pripadnika ZNG-a tijekom njegovog sproveđenja u Borovo, a to je prijavio Jovanu Rebrači te Branku Grkoviću međutim u vezi sa ovim ubojstvom do mirne

reintegracije Darko Radivoj nije kažnjeno gonjen. Svjedok u svom iskazu opisuje okolnosti pod kojima je spriječio da Božo Vidaković odvede Petra i Katu Štefanc. Svjedok navodi da je uočio da Božo Vidaković vodi prema crvenom kombiju imenovane Petra i Katu Štefanc, bio je naoružan automatskom puškom te ga je on pitao kuda ih vodi, a na to mu je Božo Vidaković odgovorio da ih vodi na saslušanje. On mu je tada odmah rekao da on nije nadležan da obavlja bilo kakova saslušanja jer nije bio pripadnik tadašnje milicije te se su se zbog toga i posvadali. Svjedok navodi da je uspio spriječiti odvođenje Petra i Kate Štefanac te je nakon što je više Hrvata na području Tenje ubijeno predložio da ostali preživjeli Hrvati budu deportirani iz Tenja, te je na taj način iz Tenja deportirano devedesetak stanovnika.

Svjedok Branko Stjepanović navodi da mu je poznato da je u prostorijama pored kino dvorane u Tenji bila neka vrsta zatvora u koju su dovođeni stanovnici Tenje hrvatske nacionalnosti, tamo su ih dovodili i čuvali pripadnici TO, a dovodili su ih Božo Vidaković «Ustaša» i Stevo Radaković. Među tim zatočenicima bio je i Zdravko Meter, a zna da je među zatočenicima bio i Nađ koji je ubijen, ali on ne zna tko ga je ubio. Svjedok navodi da nije htio ulaziti u taj zatvor jer nije htio imati ništa sa zatočenjem ovih ljudi.

Saslušana kao svjedok Kata Pejaković navodi da nema neposrednih saznanja o smrtnom stradavanju svoje majke Pere Mamić koja je ostala živjeti u Tenji. Nakon što je ona zajedno sa sestrom otišla iz Tenje, dobila je od jedne susjede informaciju da su neke osobe odvele njihovu majku i da joj se gubi svaki trag. Čula je da je zajedno sa Vladom Valentićem jedno vrijeme bila zatvorena u pušnici nekog Vase u Tenji. Nakon 2-3 mjeseca njena sestra je preko slovenskog novinara koji je odlazio u Tenje saznaala da joj je majka zatvorena s drugim osobama u kino dvorani u Tenji i da je s njom taj novinar razgovarao, ali ju nije mogao vidjeti jer su mu vezali oči, a ona odnosno njena majka je cijelo vrijeme plakala i govorila da joj trebaju kreme i kapi za oči, budući da je imala jedno stakleno oko. Ona je uspjela sa sestrom nabaviti ove lijekove ali po povratku iz Tenja novinar ju je izvjestio da joj je majka umrla. Nakon toga otišla je u Njemačku i tamo je sasvim slučaju na televiziji vidjela jedno izvješće iz Tenje i tom prilikom je vidjela nekoliko ubijenih osoba koje su ležale na zemlji, a među njima bila je i njena majka.

Svjedok Vlado Valentić u svom iskazu navodi da su u Tenji nakon njegovog odlaska ostali živjeti njegovi roditelji. S roditeljima nije imao nikakav kontakt sve dok majka u travnju 1992. godine nije protjerana iz Tenje. Tada je čuo da je otac tri ili četiri dana nakon njegovog odlaska kosio travu ispred kuće na ulici, a nakon određenog vremena majka je vidjela da je kosa obješena uz drvo, a da oca više nema. Do dolaska majka iz Tenje u jednom navratu kontaktirao ga je bivši prijatelj Zdenko Miloševićem koji je rekao da mu je otac zatvoren u kino dvorani u Tenji i da je pretučen i sav krvav, te mu ponudio da pomogne u njegovoj razmjeni tako da on i brat dođu do ulaska u Tenje sa bijelom zastavom. Na to zbog sumnje u poštene namjere nisu pristali.

Svjedok također navodi da mu je njegov pok. prijatelj Ivan Dujak, koji je u vrijeme 1991. godine bio u Tenji pričao da je Boško Surla osobno ispitivao Franju Ciraki iz Orlovnjaka koji se danas također vodi među nestalim osobama.

Svjedok Josip Valentić u svom iskazu navodi da je iz Tenje izašao 1. srpnja 1991. godine, a u kući u Tenji ostao je njegov otac. O njegovoj sudbini nije imao nikakovih saznanja. Svjedok sada pok. susjed Pero Štefanac mu je nakon izlaska iz Tenja iza Uskrsa 1992. godine ispričao da je njegov otac, zajedno sa stricem Milanom Valentićem bio zatvoren u kino dvorani u Tenji. Njemu je to ispričao sada također pokojni Mato Mikulaš koji mu je rekao da su obojica bili jako pretučeni i da su u takvom stanju da im je bolje da umru. Mate

Mikolaš ih je vidio u takovom stanju u kino dvorani. Tek puno kasnije on je čuo da su oni zajedno s drugim osobama koje su bile s njima zatočene odvedeni navodno u pravcu Silaša i da su kasnije ubijeni.

Svjedok Slavko Knežević u svom iskazu navodi da je 1991. godine živio u Tenji, a preko puta njega u svojoj kući živjeli su njegovi roditelji Marko i Mara Knežević. Od drugih osoba je kasnije čuo da su njegovi roditelji iz kuće odvedeni od strane Bože Vidakovića. Otac mu se skrivaо u jednom šantu u kojem je bila smještena pumpa za vodu, ali ga je Božo Vidaković i tu pronašao. Odveo ih je u jednu privatnu kuću u kojoj je vlasnik držao trgovinu s pićem, a kasnije su prebacivani u još neke kuće i na kraju su zatvoreni u kino dvoranu u Tenji. Nema saznanja o tome gdje ih je i tko likvidirao. Nakon mirne reintegracije njihovi posmrtni ostaci su ekshumirani na Betinom dvoru pored jednog kanala.

Ispitana kao svjedok Katarina Cerenko u svom iskazu iscrpno opisuje okolnosti njenog boravka u Tenji tijekom 1991. godine. Svjedokinja navodi da je živjela sama i osjećala je strah u svojoj kući pa je preko dana odlazila kod svoje susjede i prijateljice Marte Miterko gdje je zajedno sa Martom stanovala i Kata Bilandžija i Blanka Pavlović. Nakon ubojstva Josipa Reihl-Kira u kuću Marte Miterko došlo je više osoba obučenih u maskirne odore i naoružanih kalašnjikovima od kojih se ona sjeća Boška Ugrice za kojeg zna da je radio kao policajac prije rata u Osijeku, Rade Podbarca i Branka Grkovića. U kuću Marte Miterko došli su preskočivši ogradu jer je kapija bila zaključana. Branko Grković je iz svog ponašanja odavao dojam osobe koja je tu bila glavna, te su izvršili pretragu kuće tražeći radio stanicu i oružje. Prije odlaska naložio im je da ne smiju izlaziti iz kuće, ali nakon toga došao je Milojko Savković i tražio da odlaze kod njega raditi, pa su tako sve četiri radile u njegovoj kući. U kući Milojka Savkovića kuhala je sada pok. Marika Getler, a u tu kuću svakodnevno su dolazili ljudi u vojnim odorama.

Svjedokinja navodi da se kuća Marte Miterko nalazi u neposrednom susjedstvu kino dvorane u Tenji. Budući da nisu mogle izlaziti niti komunicirati s drugim ljudima nisu znale da se u to vrijeme u kino dvorani nalazi zatvor. Stoga ih je iznenadilo kada su krišom gledajući kroz žaluzine u pravcu kina uočili njime neke poznate osobe od kojih može spomenuti Mariju Cerenko te Ivana i Vladimira Valentića i Josipa Prodanovića. Kata Bilandžija je kroz prozor napravila snimak. Nakon što su svjedokinji predočene fotografije sa 57 i 60 lista spisa svjedokinja navodi da na njima prepoznaje Mariju Cerenko. Noću su iz pravca kino dvorane čule krikove i zapomaganje ali nisu znale što se tamo događa. Dok je radila u kući Milojka Savkovića uočila je da nema Marije Cerenko u zatvoru u kinu pa je pitala Milojka da li on zna gdje je Marija, a on joj je rekao da je «imala dugi jezik», a kad ga je pitala tko ju je odveo on je rekao da je zatvorenike iz tog zatvora odvezao neki Ljubo inače zet učitelja Zvonarića u plavom kombiju. Svjedokinja navodi da je ona zajedno sa osobama s kojima je živjela u kući Marte Miterko razmijenjena 6. rujna 1991. godine a razmjenu je organizirao Željko Ražnatović «Arkan».

Svjedok Vukašinović Čedomir u svom iskazu navodi da je bio pripadnik TO mesta Tenja. Prvo je bio stražar u pričuvnom zatvoru koji je bio smješten u kući Steve Kukića, gdje su u podrumu te kuće bile zatvorene tri osobe. Jedna od tih osoba je bio Mato koji je bio matičar u Tenji, jedna muška osoba krupnije tjelesne građe i visine te jedna žena. Tamo je bio zatvor oko 5 dana nakon čega su te tri osobe odvezene jednim kombijem od strane njemu nepoznatih osoba. Nakon toga je prebačen za stražara u zatvor koji je bio smješten u kino dvorani, a odmah pored te kino dvorane je bila smještena tadašnja milicija u zgradu vrtića. Na stražu ih je postavljao Šuša Slavko, ali oni kao stražari nisu imali nikakve ovlasti prema ljudima koji su bili zatvoreni. Sve ovlasti je imala tadašnja milicija kojoj je prema njegovim

Lito - 147

saznanjima bio zapovjednik Branko Grković. Osim njega među pripadnicima tadašnje milicije uočio je Miroslava Momčilovića, Boška Surlu, Bogdana Ugricu, Branka Stjepanovića, Radu Podbarca, te Borka Golubovca. Među zatvorenicima u kino dvorani sjeća se Mate Božićevića, jedne starije i jedne mlađe žene koja je u zatvoru bila samo nekoliko sati.

Saslušan kao svjedok Đoko Bekić navodi da je bio pripadnik TO čiji je zapovjednik bio Jovan Rebrača. Kao pripadnik TO iz radnog voda prebačen je na čuvanje straže kod kino dvorane u Tenji, a tamo da je rasporedio Slobodan Javor koji je bio glavni za njegovu ulicu. Osim njega na straži tog zatvora su iz njegove ulice bili raspoređeni njegov brat Simo Bekić, Borko Golubovac, Čedo Vukašinović, Željko Brnjevarac i Branko Rebrača. On je držao stražu kod kino dvorane svega nekoliko dana. Odmah do kino dvorane u zgradu dječjeg vrtića bila je smještena tadašnja milicija čiji zapovjednik je bio Branko Grković. Ne sjeća se tko je sve bio pripadnik te milicije, ali se sjeća da je među njima bio Boško Surla i neki Savo iz Tenje čije prezime ne zna, a koji je bio zadužen za ispitivanje. Dok je on držao stražu kod zatvora uočio je da su među zatočenim osobama nalaze zatočeni braća Valentić, bračni par Penić, Marija Cerenko, Ana Horvat i Katica Kiš. Nakon toga je on bio prebačen na utovar žita te je prolazeći pokraj kino dvorane video da se tamo okupio veći broj tadašnje milicije ali nije znao što se događa. Video je tamo i nekakav kombi. Sutradan je čuo da su svi ljudi koji su bili u zatvoru u kino dvorani nekud odvedeni i kasnije ih nikada više nije video. Nema saznanja o tome tko što se desilo s ovim ljudima.

Ispitan kao svjedok Simo Bekić navodi da je bio stražar u zatvoru koji se nalazio kod kino dvorane u kojoj je bio zatvor, te zgrada dječjeg vrtića u blizini, a u kojoj je bila smještena tadašnja milicija. Kada je on počeo stražariti u zatvoru još nije bilo nikoga. U njegovoj smjeni nitko nije bio doveden u zatvor, ali zna da je kasnije tamo bilo više osoba koje on nije poznavao osim Marije Cerenko. Oni kao stražari nisu imali nikakve ovlasti prema tim ljudima, nego su zatočenici bili u nadležnosti milicije. Zapovjednik milicije bio je Branko Grković, a njegov zamjenik Boško Surla.

U tijeku istrage ispitan u svojstvu svjedoka Knežević Branislav te je na svom ispitivanju dana 13. srpnja 2007. godine svjedok iskazao da je prije rata radio kao vozač za slovensko poduzeće «Dana», koje se bavilo prodajom pića. On je bio zadužen za kamion marke «Zastava» zelene boje koje na tovarnom dijelu imalo ceradu žute boje. Nakon početka ratnih događaja kamion je ostao kod njega i on je bio zadužen kamionom za potrebe civilne zaštite vršiti prijevoz razne robe. Jednom prilikom u mjesecu srpnju dovezao je iz Srbije u Tenje mekinju, ali su te mekinje nestale iz kamiona i on je bio pritvoren u zatvoru koji je bio smješten u kino dvorani. U tom zatvoru zatekao je 10 ili 12 osoba hrvatske nacionalnosti od kojih se sjeća Marije Cerenko. Jednog dana u zatvor je došao Jovan Rebrača koji je bio zapovjednik sela i pitao ga zašto je u zatvoru, a nakon toga je rekao da ode kući. Nakon nekoliko dana od tog događaja on je od prijatelja posudio osobno vozilo da ode u Silaš po gorivo, a kada je došao do benzinske pumpe uočio je da se tamo nalazi njegov kamion. Pored kamiona je uočio Božu Vidakovića, Milana Macakanju i još dvije osobe od kojih se jedna zove Savo, a druga Jovo. Sva četvorica su bila naoružana. Od ljudi koji su bili u blizini benzinske crpke čuo je da su u kamionu bili neki civili pa je upitao Božu Vidakovića kuda voze te ljude, a on mu je odgovori oda se to njega ne tiče. Nakon nekoliko dana kasnije slučajno je u razgovoru sa Željkom Sarkićem čuo da je te osobe iz zatvora odveo Milan Macakanja i da su ti ljudi ubijeni. Drugih saznanja o tome gdje su ubijeni i tko ih je ubio nema.

Svjedok Knežević Branislav naknadno je dopunski ispitan u tijeku istrage dana 28. rujna 2007. godine te je u dopunjrenom iskazu iskazao da je u srpnju mjesecu 1991. godine

njemu pristupio Božo Vidaković i rekao da se odmah javi u Štab TO Tenje. Kada je tamo došao zatekao je Jovana Rebraču, Božu Vidakovića, Žarka Čubrila i Milana Macakanju. Tu mu je Božo Vidaković rekao da odveze kamion do mjesne kino dvorane gdje je bio smješten zatvor kako bi se u kamion ukrcali zatvorenici hrvatske nacionalnosti koji su bili zatvoreni u kino dvorani i da će ih potom kamionom odvesti u Silaš u zatvor. On je morao postupiti po njegovom nalogu, kamion je odvezao do kino dvorane, a potom otišao u obližnju trgovinu po sok. Kada se vratio nakon 10 do 30 minuta video je da su iz tovarnog sanduka postavljene gajbe pića preko kojih su zatvorenici ulazili u kamion, a ruke su im bile vezane bijelom špagom. Pored kamiona su stajali Božo Vidaković, Milan Macakanja, Zdravko Čubrilo i Savo Jovanović za kojeg zna da je prije rata živio u Stadionskom naselju u Osijeku. Nakon što su se zatvorenici ukrcali u kamion Božo Vidaković mu je rekao da vozi u Silaš, a s njim u kamion su sjeli Žarko Čubrilo te Milan Macakanja ili Božo Vidaković, ne sjeća se točno, dok su u tovarnom dijelu kamiona bila druga dvojica i to Savo Jovanović i jedan od ove dvojice koje je naveo kao Macakanja ili Vidaković. Kamionom su stigli u dvorište osnovne škole u Silašu gdje je parkirao kamion. On je mislio da će tu zatvorenici biti iskrcați i zatvoreni, ali su tada Žarko Čubrilo, Božo Vidaković otišli u mjesni štab TO te je njemu Milan Macakanja rekao da ti ljudi neće biti zatvarani u Silašu nego da će biti odveženi kod Bobote i tamo ubijeni. Kada je to čuo odlučio je da u tome neće sudjelovati i da neće voziti kamion što je i rekao Macakanji. Nakon toga su Milan Macakanja, Žarko Čubrilo, Božo Vidaković i Savo Jovanović bez njega otišli kamionom u kojem su bili zarobljenici u pravcu Bobote ali ne zna da li preko Silaške šume ili preko Ćelija. Kamionom je upravljao Milan Macakanja. On se vratio u Tenju, a sutradan je od Macakanje čuo da su ti ljudi kod Bobote ubijeni. Sve ljudi koji su odvezeni kamionom on je poznavao kao mještanin Tenje, ali sada ne može sjetiti njihovih imena, sjeća se dobro da je među njima bila Marija Cerenko i Prodanović, Ana Horvat, prija Milana Macakanje i drugi.

Svjedok Branislav Knežević navodi da je osobno video kad je u kamion ispred kino dvorane ulazila Marija Cerenko dok ulazak drugih zatvorenika u kamion nije video. Svjedok navod da je prije ovog događaja on bio u zatvoru u Tenji, da je taj zatvor bio u kino dvorani, da je zatvor bio u nadležnosti Tenjske stanice milicije, koja je bila smještena u tadašnjem dječjem vrtiću, a u istom dvorištu se nalazio i zatvor. Tada je zapovjednik milicije bio Branko Grković, a u vezi onoga zašto je on okrivljeni ispitivao ga je i Boško Surla. | Mesec ←

Ispitan u svojstvu svjedoka Mirko Krešo opisuje okolnosti života u Tenji početkom mjeseca srpnja 1991. godine. Dana 3. srpnja 1991. godine u jutarnjim satima u njegovu kuću došle su četiri osobe odjevene u civilnu odjeću i naoružane automatskim puškama i zatražile da krene s njima. Radilo se o mještanima Tenje, ali ih nije dobro poznavao osim jednog po prezimenu Čubura. Nakon što su ih istjerali na ulicu pojavio se njegov susjed Božo Vidaković koji se tim naoružanim ljudima obratio riječima «Što to radite s mojim komšijama», ali im je kasnije jedan od ljudi koji ih je odveo i to onaj po imenu Vlado rekao da su oni po njih došli upravo po nalogu tog Boža Vidakovića te da se on samo pred nama pravio da s tim nema nikakve veze. Ta četvorica naoružanih ljudi suprugu, njega i Slavicu Krešo, suprugu njegovog bratića Smiljka Kreše, odveli su u Aniča sokak i zatvorili u podrumu kuće Steve Kukića. U tom podrumu su već zatekli Niku Dumančića sa suprugom, Ivicu Bojčića i Vinku Koraća. Tu su proveli cijeli dan do 19,00 sati a čuvao ih je mentalno retardirani dječak iz sela. Nakon toga on je pušten iz zatvora, a poslije toga je morao raditi u radnom vodu. Svjedok u nastavku svog iskaza opisuje njegova saznanja o ubojstvima drugih osoba u mjestu Tenja navodeći da ta saznanja ima tek po čuvenju.

Ispitan kao svjedok Drago Balog u svoj iskazu navodi da se zatekao na farmi Orlovnjak dana 6. listopada 1991. godine kada su farmu napali JNA i pripadnici paravojnih

do litaka?

08.

postrojbi. On je zajedno s više drugih civilnih osoba, te nekim pripadnicima ZNG zarobljen, te je odveden u zatvor u staroj školi u Tenji. Tamo ih je kao zatočenike čuvao Surla Boško kao pripadnik tamošnje milicije. Bio je odjeven plavu policijsku odoru i bio je naoružan pištoljem. Svjedok navodi da zna da je zapovjednik policije bio Branko Grković. Svjedok nema saznanja o tome što je bilo s osobama koje su ostale u školi, a nakon toga što je on izšao iz zatvora u toj istoj zgradi ali zna da Varga Miroslav, Franjo Ciraki, Lovrić iz Antunovca i sin Miška Varge više nikada nisu pronađeni. Nakon puštanja iz zatvora morao je ići raditi u radni vod.

Ispitana kao svjedok Marta Miterko u svom iskazu opisuje okolnosti njenog saznanja o zatočavanju u zgradi kino dvorane osoba među kojima je bila Marija Cerenko i braća Valentić. Svjedokinja navodi da su jednom prilikom Kata Bilandžija i Blanka Pavlović krišom kroz prozor izvršila snimanja dvorišta u kojem su bili zatočeni civili koje je čuvao stražar te su one kasnije taj film iznijele iz Tenje i razvile fotografije. Na tim fotografijama se nalazi Marija Cerenko, a ona sada nema saznanja o tome što je bilo s tim osobama.

Svjedok Marta Miterko nadalje navodi da je dana 10. srpnja 1991. godine u njenu kuću došao Branko Grković i Rade Podbarac koje ona od ranije nije poznавала, ali joj se Grković osobno predstavio, dok joj je Katica Cerenko rekla da je drugi Rade Podbarac, te su iz kuće odnijeli telefonske aparate i zabranili im da se udaljavaju iz kuće.

Svjedok Jozo Knežević u svom iskazu opisuje okolnosti prijetnji upućenih od strane Bože Vidakovića njegovom ocu, a koji je prijetio da će mu oca odvesti u zatvor u Vukovaru, te okolnosti njegovog rada u radnom vodu. Svjedok u svom iskazu navodi da je nakon njegovog dolaska iz stanice milicije gdje je on išao pitati zbog čega Božo Vidaković prijeti njegovom ocu da će ga odvesti u Vukovar u stanicu milicije otiašao osobno njegov otac i da se nakon nekoliko sati vratio sav istučen. Rekao je da su ga istukli milicajci u miliciji ali nije govorio njihova imena.

Ispitani svjedok pod pseudonomom «Kurir» u svom iskazu opisao je iscrpno okolnosti njegovog saznanja o odvođenju iz zatvora u kino dvorani u tijeku mjeseca srpnja 1991. godine osoba koje su naknadno likvidirane u blizini stočnog mrcilišta u Bobotici.

Svjedok Varga Rozalija u svom iskazu opisuje okolnosti napada pripadnika JNA na farmu Orlovanjak dana 6. listopada 1991. godine, te osvajanja ove farme od strane JNA i teritorijalne obrane u Tenji. Nakon zatočavanja ona je zajedno sa Ivić Gospavom, Ivankom Krajinom, Matom Krajinom zarobljena i svi su nakon toga prevezeni u Štab TO u Tenji. Dolaskom u zatvor koji je bio u staroj školi zatekla je svog sina Miroslava koji je bio vidno istučen po cijelom tijelu te Franju Ciraki koji je imao lisice na rukama, Ivicu Lorića, koji je također imao lisice na rukama, te Ivana Vadlju, kojemu su ruke bile vezane špagom. Na njima trojici nije vidjela vidljivih ozljeda, ali su im oni rekli da su i oni bili istučeni po tijelu tako da zbog odjeće nisam mogla vidjeti da li imaju ozljedu za razliku od njenog sina koji je imao vidljive ozljede po glavi, osobito u predjelu desnog oka koje je bilo vidno natečeno. U tom zatvoru su prenoćili, čuvali ih je sada pok. Luka Malidža, kojega je poznavala jer je radio kao traktorista na Orlovnjaku, a živio je u Tenji. On je bio odjeven u civilnu odjeću, a on im je i dao da piju vodu. Dana 7. listopada 1991. godine iz zatvora su jedan po jedan izvedeni Franjo Ciraki, Ivica Lović i Ivan Vadja, a izveli su ih njoj nepoznati muškarci odjeveni u civilnu odjeću i naoružani puškama dok je njen sin Miroslav ostao s njima. Nakon toga nju i ostale civile s Orlovnjaka su odvezli u kuću njene sada pokojne strine u Ul. VI. Nazora dok je njen sin Miroslav ostao u zatvoru u staroj školi, i od tada nema nikakvih saznanja o njegovoj sudbini.

U svom iskazu koji je dao u tijeku glavne rasprave pred Županijskim sudom u Osijeku dana 19. listopada 1994. godine svjedok Dragan Magdić navodi da je glavni ubojica u Tenji bio optuženi Božo Vidaković. On je izvršio likvidacije pojedinih mještana Tenje hrvatske nacionalnosti, a osim njega to su činili i Savo Šarčević i izvjesni Surla Boško. Njih trojica su bili najekstremniji i po iskazu svjedoka tamo gdje su se oni našli obično se događao da je neki mještanin hrvatske nacionalnosti bio ubijen. Zna da je Boško Surla u vezi sa ubojstvom Đure Kiša. Svjedok također navodi da je Božo Vidaković u vezi sa ubojstvom Steve Bačića ali da su neposredno Stevu Bačiću ubili neki Srbi iz Silaša na čelu koje grupe je bio Božo Vidkaović.

svj. MIŠKOVIĆ MARETA
BIO KOD NIE

Ispitan u tijeku iste glavne rasprave svjedok Mato Krajina opisuje okolnosti zatočavanja nakon pada Orlovnjak te da je u zatočeništvu bio tučen od arkanovih ljudi i samog Željka Ražnatovića Arkana. U tijeku istrage ispitan svjedok proširuje svoj iskaz navodeći da su u zatvoru u staroj školi njega pored Arkana i arkanovih ljudi tukli i pripadnici tadašnje milicije.

Ispitan u svojstvu svjedoka Rendulić Mile na glavnoj raspravi od 19. listopada 1994. godine pred Županijskim sudom u Osijeku navodi da je jednom prilikom u tijeku razdoblja dok je Tenja bila okupirana k njemu u kuću došao Branko Grković koji je imao uniformu bivše JNA s oružjem, opsovao mu je majku ustašku, te uperio u njega oružje rekavši da će ga ubiti. Tada mu je stavio nož od vrat i rekao da će ga zaklati, da bi ga u jednom trenutku kundakom puške udario u prsa zbog čega je on pao na pod. Sve ovo je napravio samo zbog toga što je on Hrvat, a nakon toga morao je ići raditi u radni vod.

Saslušan kao svjedok Pero Štefanc na glavnoj raspravi od 8. veljače 1995. godine opisuje okolnosti pod kojima je i na koji način Božo Vidaković pokušao njega i njegovu suprugu odvesti i likvidirati. Svjedok navodi da ga je tada spasio Branko Stjepanović koji je bio pripadnik tadašnje milicije.

Saslušan kao svjedok Zoran Bertanjoli na glavnoj raspravi od 11. svibnja 1995. godine iscrpno opisuje okolnosti pod kojima je on od strane zapovjednika i djelatnika milicije u Tenji pretučen. Navodi da je odmah po dolasku u policijsku postaju istučen od strane zapovjednika njihove milicije u Tenji i to da ga je počeo tući palicom a da ga prije toga ništa nije pitao. Nakon što je pao djelatnici policije su ga odvukli u jednu prostoriju gdje je bilo još nekoliko pretučenih osoba, Hrvata iz Tenja. Tu je bio 6 dana i dok se nalazio u tom zatvoru svakodnevno su njega i ostale koji su tu bili fizički maltretirali, tukli, tjerali da kleče i pasu travu. Jedan od milicajaca po imenu Milan Živković pozivao je narod, muškarce, žene i djecu ako žele tući zatvorenike da uđu u dvorište milicije i da to mogu činiti. Mještani Tenja su to i činili i mnogo njih je dolazilo u dvorište muškaraca, žena i djece i svi su oni udarali njih kao zatočenike s nekim gumenim crijevima, koja su bila unaprijed pripremljena. Nakon što su ih nekoliko minuta tukli Dragan Rudeš, također milicajac, uzimao je crijevo s vodom i polijevao ih da oni koji eventualno padnu u nesvijest od zadobivenih udaraca dođu k svijesti i da ga onda nastave tući. To je trajalo 6 dana, a ona je on prevezен u Borovo selo. Miju milicajci.

Ostali svjedoci ispitani u tijeku istrage nemaju neposrednih saznanja o sudbini osoba koje su oštećenici u ovom kaznenom postupku, a navedene su točkama izreke ove optužnice. Ostali svjedoci su bliska rodbina stradalih koji su iz mjesta Tenja otišli u tijeku ili neposredno prije ratnih zbivanja 1. srpnja 1991. godine, odnosno radi se o osobama hrvatske nacionalnosti koje se nisu u tijeku boravka na području mjesta Tenja u razdoblju od 1. srpnja 1991. godine do protjerivanja u ožujku 1992. godine smjele slobodno kretati po mjestu Tenja.

Svjedoci Magdić Dragan, Mile Rendulić, Pero Štefanc, Zoran Bertanjoli u sadašnjem tijeku istrage nisu ponovno ispitivani s obzirom da su od zadnjeg ispitivanja pred Županijskim sudom u Osijeku preminuli.

U tijeku istrage izvršeno je vještačenje po obdupcionim nalazima oštećenika koji su ekshumirani te je vještak medicinske struke sačinio svoj nalaz i mišljenje iz kojeg proizlazi da je smrt oštećenika ekshumiranih na „Betinom dvoru“ nasilna.

Na osnovi iznijetih činjenica, prvenstveno na osnovi materijalne dokumentacije koja postoji u vezi sa smrtnim stradavanjem osoba na području mesta Tenja, odnosno osoba koje su ekshumirane u blizini «Betinog dvora», na osnovi iskaza svjedoka koji su ispitani u tijeku istrage a čiji su iskazi interpretirani u obrazloženju, smatram utvrđenim i dokazanim da su okrivljenici počinitelji kaznenih djela koja su im činjenično i pravno stavljena na teret pod pojedinim točkama izreke ove optužnice.

Naime, iz iskaza svjedoka koji su navedeni u obrazloženju te dokumentacije koja se nalazi u spisu nesumnjivo je utvrđeno da su od strane 2.-okr. Bože Vidakovića odvedene i ubijene osobe koje su 1.-okr. Jovanu Rebrači i 2.okr.stavljenе na teret pod točkom 1a) optužnog akta.

Isto tako iz iskaza saslušanih svjedoka, posebno iz iskaza Branislava Kneževića, Branka Stjepanovića Pilipa Dragičevića, Ilije Tintora, Stanka Karaice, te zaštićenog svjedoka nesumnjivo proizlazi da su Božo Vidaković, Milan Macakanja, Boško Surla i Žarko Čubrilo počinitelji kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva koje je opisano u točci 1b) izreke ove optužnice.

Također iz iskaza citiranih svjedoka nesumnjivo proizlazi da je Mato Nađ zajedno sa Zoranom Bertanjoli, te obitelji Vuko bio zatočenik u kino dvorani, da su tamo zatočene osobe zlostavljane fizički, maltretirane i tučene do nesvijesti, te da je od strane djelatnika policije u odnosu na Matu Nađa isceniran okušaj bijega da bi Mato Nađ bio ubijen od strane djelatnika milicije. Iz utvrđenih okolnosti proizlazi da je osobno 1.-okr. fizički zlostavljao Zorana Bertanjoli, te da su ove osobe zatvorene samo zbog svoje nacionalne pripadnosti. Time je utvrđena kaznena odgovornost za 1.-okr. Jovana Rebrače, 2.-okr. Bože Vidakovića, 3.-okr. Milana Macakanja i 5.-okr. Žarka Čubrila a za kazneno djelo iz točke 1c).

Također iz iskaza saslušanih svjedoka nesumnjivo proizlazi da je po zapovijedi 1.okr. Jovana Rebrače 2-okr. Božo Vidaković ubio zarobljenog pripadnika hrvatske vojske Đuru Kiša. Time je utvrđena da su ovi okrivljenici počinitelji kaznenog djela iz točke 2a izreke.

Iz iskaza saslušanih svjedoka, posebno Mate Krajina, te Vraga Rozalije, a koji su se nalazili u zatvoru u školi u Tenji nesumnjivo proizlazi da su tamo od strane djelatnika milicije i drugih paravojnih postrojbi tučeni svi zatočeni, dakle zatočeni pripadnici ZNG-a i civili, da bi nakon toga zarobljeni pripadnici ZNG-a pojedinačno iz zatvora odvođeni i do danas se nalaze na listi nestalih osoba. Time je utvrđeno da su 1.-okr. Jovan Rebrača, 4.-okr. Branko Grković i 5.-okr. Boško Surla počinitelji kaznenih djela pod točkama 1d i 2b izreke optužnice.

Iz iskaza svjedoka koji su navedeni u obrazloženju, a koji su bili pripadnici TO Tenje u ratno vrijeme srpnja 1991. godine do 1992. godine, odnosno koji su bili pripadnici tadašnje milicije u mjestu Tenja, nesumnjivo proizlazi da su djelatnici tadašnje milicije bili nadležni za

zatočenike odnosno osobe koje su se nalazile u zatvorima, konkretno u zatvoru koji se nalazio u kino dvorani te zatvoru u staroj školi.

Iz iskaza ovih svjedoka također nesumnjivo proizlazi da su djelatnici milicije ispitivali odnosno tukli i premlaćivali osobe koje su bile zatočene u zatvorima a da pripadnici TO nisu imali nadležnost nad zarobljenicima osim što su fizički čuvali zatvor.

Iz prikaza tijeka događanja na području mjesta Tenja u razdoblju početka srpnja 1991. godine do kraja 1991. godine, iskaza o zatočenja Hrvata na području mjesta Tenja nesumnjivo proizlazi da je to bio način na koji su tadašnji pripadnici odnosno zapovjedništvo TO, zapovjednik i pomoćnik zapovjednika milicije u mjestu Tenja, ostvarivali cilj da se priprema pripadnicima hrvatskog naroda odnosno nesrpskog naroda na području Tenje primjenjuju svi oblici nasilja od zlostavljanja, nezakonitog i neosnovanog uhićenja od ubijanja.

U ostvarenju tog zajedničkog cilja 1 okr. Jovan Rebrača i drugi suokrivljenici su ubili 19 osoba, a neposredni izvršitelji su 2.okr.Bože Vidakovića, 6.okr.Žarka Čubrića, 3.okr. Milana Macakanje. U ostvarenju te nakane 4.-okr. Branko Grković i 5.-okr.-Boško Surla su u zatvoru držali te osobe, prema njima nečovječno postupali, fizički ih zlostavljali, te je 5.-okr. Boško Surla iz zatvora 2.okr. Boži Vidaković, 3.-okr Milanu Macakanja i 6.-okr. Žarku Čubriću predao zatočene civile, uglavnom starce znajući za njihovu daljnju sudbinu.

Također je iz iskaza ovih svjedoka očito da su po direktnoj zapovjedi 1.-okr. Jovana Rebrače ubijeni zarobljeni pripadnici hrvatske vojske Đuro Kiš, te Ivica Lovrić, Franjo Ciraki, Miroslav Varga i Ivan Vadlja.

Dakle, na osnovi utvrđenih činjenica očito proizlazi da su svi okrivljenici u skladu sa svojim nadležnostima i u skladu sa svojim ovlastima u ostvarivanju zajedničke odluke da se u odnosu na sve pripadnike nesrpskog stanovništva na okupiranom području primjenjuju svi oblici nasilja djelovali, a što je direktno značilo da su oni neposredno bili izvršitelji kaznenih djela koja su im stavljenia na teret pod točkama izreke ove optužnice.

U tijeku istrage rješenjem istražnog suca Županijskog suda u Osijeku u odnosu na okr. Boška Surlu određen je pritvor iz pritvorske osnove članka 102. stavak 1. točka 4. Zakona o kaznenom postupku.

Predlažem da **pritvor** u odnosu na 5-okr. Boška Surlu bude produžen iz iste pritvorske osnove.

Naime, 5-okr. Bošku Surlu ovom optužnicom stavlja se na teret da je počinitelj kaznenih djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavak 1. Kaznenog zakona, što je za posljedicu imalo direktnu smrt 11 osoba. Okrivljeniku se stavlja na teret i sudjelovanje u počinjenju kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz članka 122. stavak 1. OKZ RH što je za direktnu posljedicu imao smrt pet pripadnika ZNG-e te jednog pripadnika pričuvnog sastava MUP-a RH.

Za ova kaznena djela iz OKZ RH propisana je kazna zatvora u trajanju od 20 godina.

Obzirom na okolnosti pod kojima je okrivljenik počinio ova kaznena djela, okolnosti težine ovih kaznenih djela i okolnost zapriječene kazne smatram da se u konkretnom slučaju u radnjama okrivljenika stječu posebno otežavajuće okolnosti počinjena djela zbog kojih se u odnosu na 5.-okr. Boška Surlu treba primijeniti odredba članka 102. stavak 1. točka 4. ZKP o određivanju pritvora. Obzirom da je u tijeku istrage u odnosu na okr. pritvor određen iz ove pritvorske osnove predlažem da se iz iste pritvorske osnove i istovjetnih razloga u nastavku postupka u odnosu na 5-okr. Boška Surlu pritvor produži.

Na osnovi iznijetih činjenica smatram da je ova optužnica u odnosu na sve okrivljenike opravdana i na zakonu osnovama.

Privitak:

- spis Kio-I-75/07(I-VI)
- spis Kir-436/07
- spis Kir 475/07

